

Smittskydd Skåne

ESBL-producirajuće bakterije, informacije za pacijente

List liječnika za zaštitu od širenja zaraznih bolesti

Šta je ESBL?

ESBL znači "extended spectrum betalactamases" (*beta laktamaze proširenog spektra*). Postoje tvari (enzimi) koje mogu nastati kao produkt crijevnih bakterija. Te tvari razgrađuju uobičajene antibiotike, npr. penicilin. Stoga, bakterije koje stvaraju ESBL postaju otporne (rezistentne) na takve antibiotike. Međutim, one mogu biti tretirane drugim vrstama antibiotika **ako** bi mogle uzrokovati infekciju. Svi ljudi imaju bakterije u crijevima, tzv. normalnu crijevnu floru. Ona je neophodna je za razgradnju hrane i važna za imunološki sustav. Bakterije koje stvaraju ESBL su crijevne bakterije koje mogu biti prisutne u crijevnoj flori tijekom kraćeg ili dužeg perioda.

Postoje li rizici od ESBL?

Najveći rizik kod bakterija rezistentnih na antibiotike je ne dobiti pravi antibiotik prilikom infekcije. Velika većina ljudi sa bakterijama koje stvaraju ESBL njih ima u crijevima bez da bude bolesna, tzv. **nositelj**. Biti nositelj ne znači biti bolestan i ne treba se liječiti. Bakterije koje stvaraju ESBL ne uzrokuju bolest češće nego druge bakterije. Ako bakterije koje stvaraju ESBL uzrokuju **bolest**, obično je u pitanju uobičajena infekcija mokraćnih kanala, ali može doći i do drugih vrsta infekcija. Razlika je u tome što se kod infekcije bakterijama koje stvaraju ESBL mora liječiti drugim vrstama antibiotika. Ponekad to znači bolničku njegu umjesto uzimanja tableta kod kuće.

Kako se širi ESBL?

Kako bi čovjek bio nosilac bakterija koje stvaraju ESBL, ona moraju ući u organizam oralnim putem. Može se zaraziti hranom i vodom koja je kontaminirana crijevnim bakterijama, posebno prilikom putovanja u inozemstvo. Bakterije se također šire dodirnom nakon posjeta toaletu. U ustanovama zdravstvene zaštite, bakterije koje stvaraju ESBL se mogu također prenijeti iz rana i katetera između pacijenata, pretežno putem ruku.

Može li se čovjek osloboditi ESBL?

Budući da crijevne bakterije koje stvaraju ESBL postaju dio normalne crijevne flore, možete ih nositi dugo (mjesecima-godinama). Ne može se reći koliko dugo baš vi nosite bakterije, ali većina njih će se vjerojatno postepeno osloboditi bakterija. Uobičajeno nije potreban test stolice.

Šta treba imati na umu?

- Higijena ruku je jednako važna kao i uvijek. Perite ruke sapunom i vodom nakon posjeta WC-u i prije pripreme hrane/jela. Tekući sapun je uvijek poželjniji.
- Ne morate obavijestiti nikoga u vašem okolišu da ste nositelj bakterija koje stvaraju ESBL.
- Možete živjeti kao i obično i provoditi vrijeme s drugima. Također možete imati seksualne odnose kao i obično.
- Ako imate rane, urinarni kateter ili stomu, važno je prati ruke nakon promjene/ponovnog postavljanja. Također biste trebali tuširati umjesto kupanja u kadi/bazenu.

- Ako imate proljev ili curenje fekalija, trebate se također tuširati umjesto kupanja u kadi/bazenu.
- Ako se trebate liječiti antibioticima, vrlo je važno da dobijete pravu vrstu antibiotika i da se uradi antibiogram. Stoga vas, za vaše dobro, molimo da obavijestite svog liječniku/zubara o da ste nositelj/o svojoj ranijoj infekciji.
- Ako ste hospitalizirani, trebali biste biti operiran ili boraviti u određenom smještaju, dobro je ako kažete svom liječniku da ste imali bakterije koje stvaraju ESBL. Unutar zdravstvene zaštite i posebnog smještaja, dodatno je važna pažljiva higijena i procedure čišćenja kako se bakterije ne bi prenijele na druge.